

Dosarul nr. 3ra-823/18

prima instanță: Judecătoria mun. Chișinău, sediul Râșcani (C. Vîrlan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Vascan, E. Palanciuc, V. Clima)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Octavian împotriva Departamentului Poliției de Frontieră privind obligarea efectuării recalculului sporului la salariu, încasarea penalității, dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Botnari Octavian, a fost casată hotărârea din 20 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere în parte a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2016 Botnari Octavian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră privind obligarea efectuării recalculului sporului la salariu, încasarea penalității, dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în baza ordinului nr. 231 din 28 noiembrie 2000 a fost încadrat în serviciul militat prin contract în cadrul Departamentului Trupelor de Grăniceri, începând cu data de 28 noiembrie 2000.

În baza ordinului șefului departamentului Trupelor de grăniceri nr. 378 din 19 august 2004 i-a fost acordată categoria de calificare II.

Prin ordinul nr. 120 din 25 iunie 2009 a fost trecut în rezerva Forțelor Armate conform art. 35 alin. (3) lit. m) al Legii cu privire la statutul militarilor.

Ulterior, în baza ordinului nr. 53/ps din 08 februarie 2010, începând cu 10 februarie 2010, a fost încadrat în serviciul militar prin contract în cadrul Serviciului de Grăniceri.

Prin ordinul DGSG nr. 151/ps din 29 iunie 2012 a fost trecut în rezerva Forțelor armate, începând cu 30 iunie 2012.

În baza ordinului nr. 6/ps din 01 iulie 2012 a fost încadrat în serviciul în bază de contract în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră.

În baza ordinului ȘDR nr. 7/ps din 23 ianuarie 2015 i-a fost acordat categoria de calificare I.

În baza ordinului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 560/ps din 01 iunie 2015 a fost eliberat din serviciu (demisie) în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011.

Reclamantul a invocat că deși deținea gradul de calificare II, angajatorul pentru perioada 08 februarie 2010 – 01 ianuarie 2015 a omis să-i calculeze sporul la salariu pentru gradul de calificare II obținut în baza ordinului nr. 378 din 19 august 2004, fapt care încalcă dreptul salariatului la remunerarea muncii și încalcă dreptul la stabilirea pensiei în mărimea cuvenită.

A susținut reclamantul că este neîntemeiată opinia Departamentului Poliției de Frontieră precum că sporul la salariu pentru categoria de calificare II deținută de el nu i-a fost calculată și achitată pe motivul că nu ar fi prezentat documentele necesare. Or, angajatorul dispunea de documentația privind deținerea de către reclamant a gradului de calificare II în perioada 10 februarie 2010 – 01 ianuarie 2015, fapt confirmat prin ordinul Departamentului Poliției de Frontieră nr. 7/ps din 23 ianuarie 2015, conform căruia lui Octavian Botnari i-a fost acordat categoria de calificare I, categorie, care conform prevederilor pct. 5 Ordinului nr. 155 din 03 mai 2013 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind conferirea categoriilor de calificare angajaților cu statut special din cadrul MAI” se acordă doar ulterior obținerii categoriei de calificare anterioare.

Cu referire la cerința privind încasarea penalității în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere de plată a sporului la salariu, reclamantul a indicat că aceasta se întemeiază pe prevederile art. 330 alin. (2) a Codului Muncii.

Reclamantul a solicitat obligarea Departamentului Poliției de Frontieră să-i calculeze și să-i achite sporul la salariu cuvenit pentru categoria de calificare II pentru perioada 10 februarie 2010 – 01 ianuarie 2015 în mărime de 14707,59 de lei, încasarea penalității în mărime de 17 937,36 de lei pentru perioada 31 decembrie 2010 – 30 iunie 2016, a dobânzii de întârziere în mărime de 9 140,41 de lei pentru perioada 31 decembrie 2010 – 30 iunie 2016.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 20 iunie 2017 acțiunea depusă de Botnari Octavian a fost respinsă.

Prima instanță a respins cererea reclamantului cu privire la anularea actului administrativ ca fiind depusă tardiv. Totodată, instanța a stabilit că solicitarea privind încasarea sporului la salariu pe perioada de 10.02.2010-01.01.2015 a fost depusă cu omiterea termenului general de prescripție.

Pretențiile privind încasarea penalității și repararea prejudiciului moral au fost respinse ca neîntemeiate.

La 23 iunie 2017 Botnari Octavian a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) și a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Botnari Octavian, a fost casată hotărârea din 20 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere în parte a acțiunii; s-a obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne să calculeze și să-i achite lui Botnari Octavian sporul la salariu reieșind din categoria a II-a de calificare deținută în perioada de activitate în cadrul unității de control a frontierei a sectorului Poliției de Frontieră

„Larga” al Direcției Regionale Nord a Departamentului Poliției de Frontieră în perioada 10 februarie 2013 – 01 ianuarie 2015 în sumă de 6355,94 de lei. În rest, pretențiile lui Botnari Octavian cu privire la încasarea excedentului valorii sporului revendicat, încasarea penalității, dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse.

Instanța de apel a concluzionat că reclamantul a respectat termenul stabilit de Legea contenciosului administrativ pentru depunerea acțiunii în instanța de judecată.

La fel, instanța de apel a constatat că angajatorul, Departamentul Poliției de Frontieră, neîntemeiat a respins cererea depusă de reclamant privind recalcularea sporului la salariu, deoarece, argumentele invocate în răspunsul expediat reclamantului au un caracter declarativ. Instanța a reiterat că lui Botnari Octavian, fiind angajat al Departamentului Trupelor de Grăniceri, i-a fost stabilită categoria de calificare II la data de 19 august 2004, prin ordinul șefului Departamentului, iar la reîncadrarea acestuia în funcție angajatorul urma să-i stabilească prin ordinul de angajare categoria II de calificare, așa precum stabilește ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 155 din 03 mai 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind conferirea categoriilor de calificare angajaților cu statut special din cadrul MAI.

Concomitent, derivând de la prevederile art. 267 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a admis parțial cerința reclamantului privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră să calculeze și să achite în beneficiul reclamantului sporul la salariu convenit pentru categoria de calificare II pentru perioada 10 februarie 2013 – 01 ianuarie 2015, cu încasarea din contul Departamentului Poliției de Frontieră în beneficiul reclamantului a sumei de 6 355,94 cu titlu de spor la salariu reieșind din categoria a II-a de calificare deținută în perioada de activitate în cadrul Unității de Control al Frontierei sectorului Poliției de Frontieră „Larga”, or doar această valoare se încadrează în prescripția extinctivă. Pentru excedentul sumei revendicate cerințele au fost respinse ca fiind prescrise.

Cu referire la dispozițiile art. 330 alin. (21) și 332 alin. (1,2) ale Codului muncii, instanța de apel a relevat că este neîntemeiată cerința reclamantului privind încasarea penalității de întârziere calculată conform art. 330 din Codul Muncii, dat fiind că la caz nu a fost stabilită vinovăția angajatorului în neachitarea salariului restant reclamantului.

Curtea de Apel Chișinău a respins și pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere solicitate în temeiul art. 585,619 Cod civil, invocând că la caz raporturile juridice instituite între salariat și angajator în baza contractului individual de muncă sunt reglementate de legislația muncii, iar Codul muncii nu prevede posibilitatea încasării dobânzii de întârziere prevăzute la art.619 Cod civil, ci doar a penalității de întârziere în temeiul art.330 al Codului muncii.

Referitor la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că admiterea pretențiilor materiale constituie în esență un remediu compensator al daunei morale, prin urmare Colegiul a respins cerințele apelantului-reclamant privind compensarea morală a prejudiciului, atestând suplimentar că și subiectul îndreptățit s-a aflat în omisiunea revendicării.

La fel, a fost respinsă și cerința apelantului privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța invocând că la dosar nu sunt administrate probe care să confirme suportarea anumitor cheltuieli de judecată.

La 18 aprilie 2018 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea ei în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor ca fiind tardive.

Recurentul consideră că instanța de judecată la soluționarea prezentului litigiu urma să aplice prevederile art. 16 și 17 ale Legii contenciosului administrativ și să respingă pretențiile intimatului cu referire la obligarea și calcularea sporului pentru categoria de calificare II ca fiind tardive.

La fel, recurentul consideră eronate concluziile instanței de apel referitor la temeinicia acțiunii. În acest sens, a indicat că reieșind din faptul că intimatul la reangajare în Serviciul Grăniceri nu a solicitat reconfirmarea categoriei de calificare II și nu a prezentat actele confirmative, acestuia la reangajare nu i-a fost reconfirmată categoria menționată.

În opinia recurentului, instanța de apel eronat a calculat suma dispusă spre încasare în mărime de 6 355,94 de lei cu titlu de spor la salariu pentru categoria a II-a de calificare. În acest sens, a menționat că prin cererea de chemare în judecată intimatul a solicitat calcularea și achitarea sporului la salariu convenit pentru categoria de calificare II pentru perioada 10 februarie 2010 – 01 ianuarie 2015 în mărime de 14 707,59 de lei, dar nu a diferenței salariului.

A susținut că instanța de apel a aplicat termenul general de prescripție, însă eronat a stabilit perioada și mărimea sporului. Astfel, instanța de apel, concluzionând că acțiunea este întemeiată, urma să stabilească sporul doar pentru perioada de 19 februarie 2013 -31 decembrie 2014.

La 29 mai 2018 Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea ei în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor.

În motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material. Astfel, în opinia recurentului instanța de apel a interpretata greșit prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, întrucât vina angajatorului statuată în prevederile legale urma a fi apreciată doar vizavi de vina salariatului. Or, vina salariatului în speța dată a fost exclusă de instanță.

La fel, recurentul consideră că instanța de apel eronat a apreciat că Codul muncii nu prevede posibilitatea încasării dobânzii de întârziere, or art. 619 alin. (1) Cod civil, care stabilește că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii, se referă la toate categoriile de obligații pecuniare fără a exclude obligațiile pecuniare ce generează din relațiile de muncă.

Recurentul optează pentru faptul că instanța de apel la aprecierea mărimii prejudiciului moral urma să aplice prevederile art. 90 alin. (3) Codul muncii și să aprecieze mărimea prejudiciului moral la cel puțin un salariu mediu lunar.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău la data de 15.02.2018 a expediat în adresa părților copia deciziei integrale.

Conform ștampilei Inspectoratului General al Poliției de Frontieră aplicate pe copia scrisorii de însoțire, se atestă că copia deciziei instanței de apel a parvenit în cadrul instituției la data de 20.02.2018. Prin urmare, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră la data de 18.04.2018 este depus în termen.

Totodată, la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării copiei deciziei instanței de apel de către Botnari Octavian, din care considerente recursul declarat de reprezentantul acestuia, avocatul Carmanschi Vitalie, la data de 29.05.2018, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către Botnari Octavian, reprezentat de avocatul Carmanschi Vitalie, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru